

Statistik om aborter 2019

Under 2019 rapporterades drygt 36 000 aborter till Socialstyrelsen, vilket motsvarar 19 per 1 000 kvinnor i åldern 15–44 år. De flesta, 59 procent, utfördes före vecka 7 i graviditeten. Medicinsk metod användes vid 94 procent av alla aborter under 2019 och allt fler medicinska aborter avslutas i hemmet.

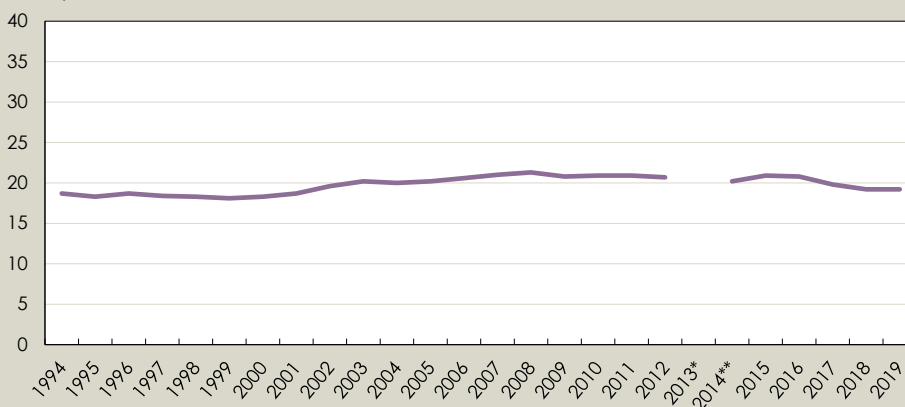
Antalet aborter relativt konstant över tid

År 2019 rapporterades drygt 36 000 inducerade aborter till denna datainsamling, vilket motsvarar cirka 19 aborter per 1 000 kvinnor i fertil ålder i befolkningen (15–44 år), och är på samma nivå som år 2018. Med nuvarande insamlingsmetod är det svårt att uppskatta hur stort bortfallet är i inrapporteringen från klinikerna, dessutom är insamlingen frivillig. Detta medför en viss osäkerhet i statistiken.

Antalet aborter per år och per 1 000 kvinnor i åldrarna 15–44 år har varit relativt konstant de senaste 25 åren. Om man däremot ser på utvecklingen i respektive åldersgrupp observeras större variationer, med en särskilt kraftig minskning av antalet aborter i åldersgruppen 15–19 år. Antalet aborter per 1 000 kvinnor totalt har legat på ungefär samma nivå sedan mitten av 1990-talet. Det har dock skett en gradvis förändring mot att en större andel av aborterna sker tidigare i graviditeten.

Figur 1. Antal aborter per 1 000 kvinnor, 1994–2019

Antal per 1000 kvinnor, 15-44 år

* Data saknas för 2013 p.g.a. uppehåll i datainsamlingen.

** Ny metod för datainsamling från 2014.

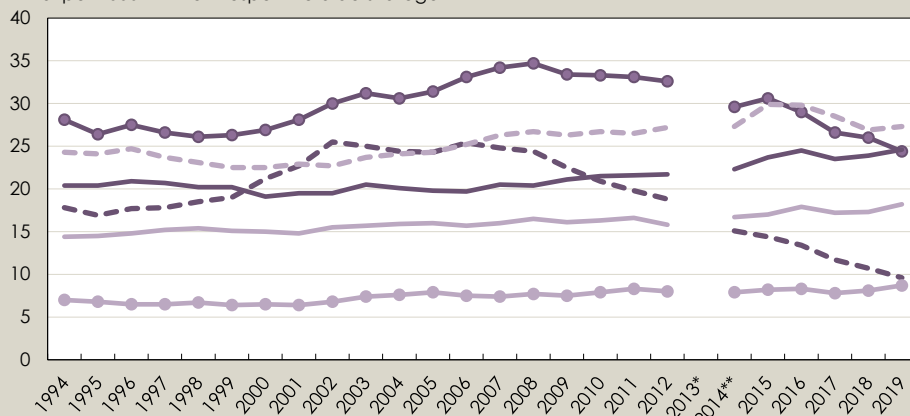
Källa: Statistik om aborter, Socialstyrelsen.

Aborter bland yngre fortsätter att minska

Den minskning av aborter bland yngre kvinnor som observerats under den senaste tioårsperioden fortsätter. År 2019 rapporterades färre än 10 aborter per 1 000 i åldersgruppen 15–19 år och det motsvarar mer än en halvering jämfört med år 2009. Minskningen kan bland annat ha ett samband med en ökande förskrivning av långtidsverkande preventivmedel i denna åldersgrupp¹. Preventivmedel är från den 1 januari 2017 enligt lag² kostnadsfria för kvinnor under 21 år. Vissa regioner erbjuder subventioner upp till 25 år och vissa erbjuder subventioner innan lagändringen. Även i åldersgruppen 20–24 år observeras en minskning av antal aborter under tioårsperioden, från 33,4 per 1 000 kvinnor år 2009 till 24,4 år 2019. Abort är sedan 2016 vanligast bland kvinnor i åldern 25–29 år.

Figur 2. Antal aborter per 1 000 kvinnor efter ålder, 1994–2019

Antal per 1000 kvinnor i respektive ålderskategori

* Data saknas för 2013 p.g.a. uppehåll i datainsamlingen.
** Ny metod för datainsamling från 2014.

Källa: Statistik om aborter, Socialstyrelsen.

Aborter sker allt tidigare i graviditeten

Sedan början av 1990-talet utförs allt fler aborter tidigt i graviditeten. År 1995 utfördes 55 procent av aborterna före vecka 9 och 10 procent före vecka 7. Under 2019 var motsvarande andelar 85 procent före vecka 9 och 59 procent före vecka 7. Andelen aborter från vecka 12 och senare har legat på ungefär samma nivå under perioden.

Graviditetslängd

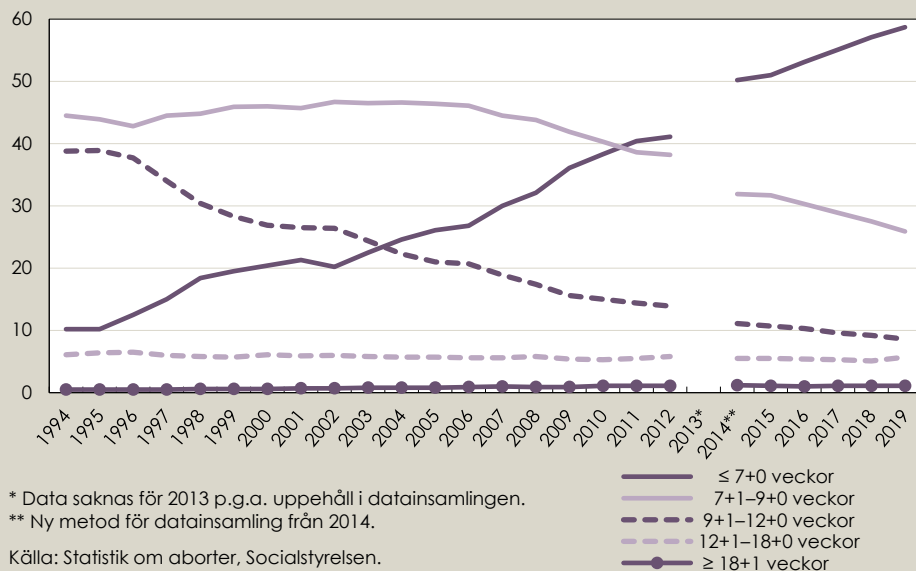
Beräknas med ultraljudsundersökning eller efter sista menstruationens första dag till dag för abort. Anges som fullgångna graviditetsveckor + dagar. Exempelvis anges 7 fullgångna veckor + 1 dag som 7+1 veckor.

¹Officiell statistik om läkemedel 2019 - Art.nr: 2020-4-6707 Socialstyrelsen.

² 18 § lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Figur 3. Aborter efter graviditetslängd, 1994–2019

Procent

Allt fler hemaborter över tid

Medicinsk abortmetod har blivit allt vanligare sedan metoden infördes i början av 1990-talet. Av de rapporterade aborter som utfördes före vecka 9 under 1999 gjordes 50 procent med medicinsk metod. År 2019 var motsvarande andel 96 procent.

Medicinsk abortmetod

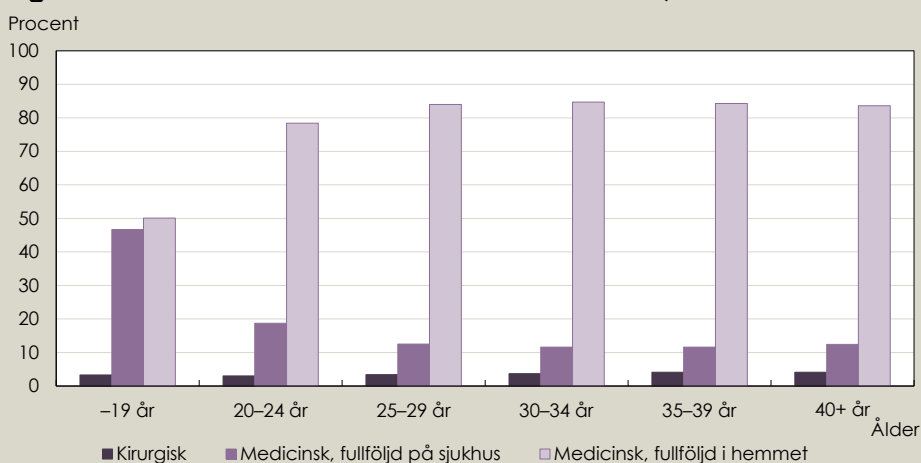
Graviditeten avbryts genom läkemedelsbehandling i två steg. Den första dosen läkemedel motverkar effekten av progesteron, som är det graviditetsbevarande hormonet, och gör livmodern mer mottaglig för den fortsatta läkemedelsbehandlingen. Efter en till tre dagar ges en andra dos läkemedel som förstärker eller framkallar livmodersammandragningar och leder till att graviditeten stöts ut. Metoden kan användas vid alla graviditetslängder då abort är tillåten. Den första dosen ges alltid på sjukhus/klinik medan behandlingen med värkstimulerande läkemedel kan ske antingen på sjukhus/klinik eller i hemmet/annan plats, så kallad hemabort.

Kirurgisk abortmetod

Graviditeten avbryts på sjukhus/klinik genom instrumentell utrymning av livmodern, oftast så kallad vakuumaspiration. Farmakologisk förbehandling sker innan ingreppet för att förenkla vidgning av livmoderhalsen. Kirurgisk abort kan göras till graviditetsvecka 12 eller 13. Före graviditetsvecka 7 ökar risken för ofullständig abort med denna metod.

Så kallad hemabort (se faktaruta ovan) har blivit allt vanligare sedan metoden infördes 2004. Under 2019 var 81 procent av aborterna som utfördes före vecka 9 hemaborter, jämfört med 71 procent under 2016. Andelen medicinska aborter är ungefär lika stor i alla åldrar men det är mindre vanligt bland yngre kvinnor att aborten fullföljs i hemmet. Av aborterna under 2019 som utfördes före vecka 9 var andelen hemaborter 50 procent bland kvinnor 19 år och yngre, 78 procent i åldersgruppen 20–24 år och cirka 84 procent för kvinnor i åldern 25 år och äldre.

Figur 4. Aborter före vecka 9 efter metod och ålder, 2019

Källa: Statistik om aborter, Socialstyrelsen.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj Tillhörande dokument och bilagor): <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/aborter/>

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_abo/val.aspx

I syfte att försvåra identifiering av enskilda förändrades insamlingsrutinerna 2014. Som en följd av detta försvårades dock möjligheterna till granskning och bortfallskontroll. Mer information finns i Excelfilens flik ”Om statistiken”.

Efter publicering av 2018 års abortstatistik har några fel upptäckts i tabellbilagan. Dessa har rättats till och en uppdaterad version av Excelfilen finns på: <https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/>

Kontakt:

Inga-Maj Andersson, sakfrågor
Christian Lovering och Helena Månsson, statistikfrågor
Telefon: 075-247 30 00
E-post: fornamn.efternamn@socialstyrelsen.se